

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Elverdingestraat

(Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018G11
September 2018

NOTA
PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Voorafgaand:

Bekrachtigde archeologienota in uitgesteld traject:

- Verslag van resultaten bureauonderzoek (projectcode: 2017D322)
- Programma van Maatregelen (projectcode: 2017D322)
- Melding prospectie met ingreep in de bodem (2017D322)

Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek
(projectcode: 2018G11)

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1. Programma van maatregelen	6
1.1 Administratieve gegevens	6
1.2 Aanleiding van het vooronderzoek	7
1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem.....	7
1.4 Gemotiveerd advies.....	8
1.5 Programma van maatregelen.....	9
1.5.1 Zone 1: vlakdekkende opgraving.....	10
1.5.1.1 Impactbepaling.....	10
1.5.1.2 Gemotiveerd advies	10
1.5.1.3 Programma van maatregelen.....	11
1.5.2 Zone 2: Vrijgave	17
1.5.3 Zone 3: Vrijgave	17
1.6 Conclusie.....	17
Deel 2. Bijlage.....	18
2.1 Oorspronkelijk ontwerpplan	18
2.2 Nieuw ontwerpplan.....	19
Deel 3. Bibliografie	20

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 2. Advieskaart.....	9
Figuur 3. Kadasterplan met aanduiding van de te slopen en te behouden gebouwen (bron: Geopunt, overgenomen uit het Verslag van Resultaten). Het rioleringsstracé is op deze plannen niet aangeduid.	18
Figuur 4. Plan met aanduiding van de aangepaste rioleringen en citernes, met aanduiding van de bufferzone (rood), zone met behoud <i>in situ</i> (groen) en de te behouden gevel (paars).....	19

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

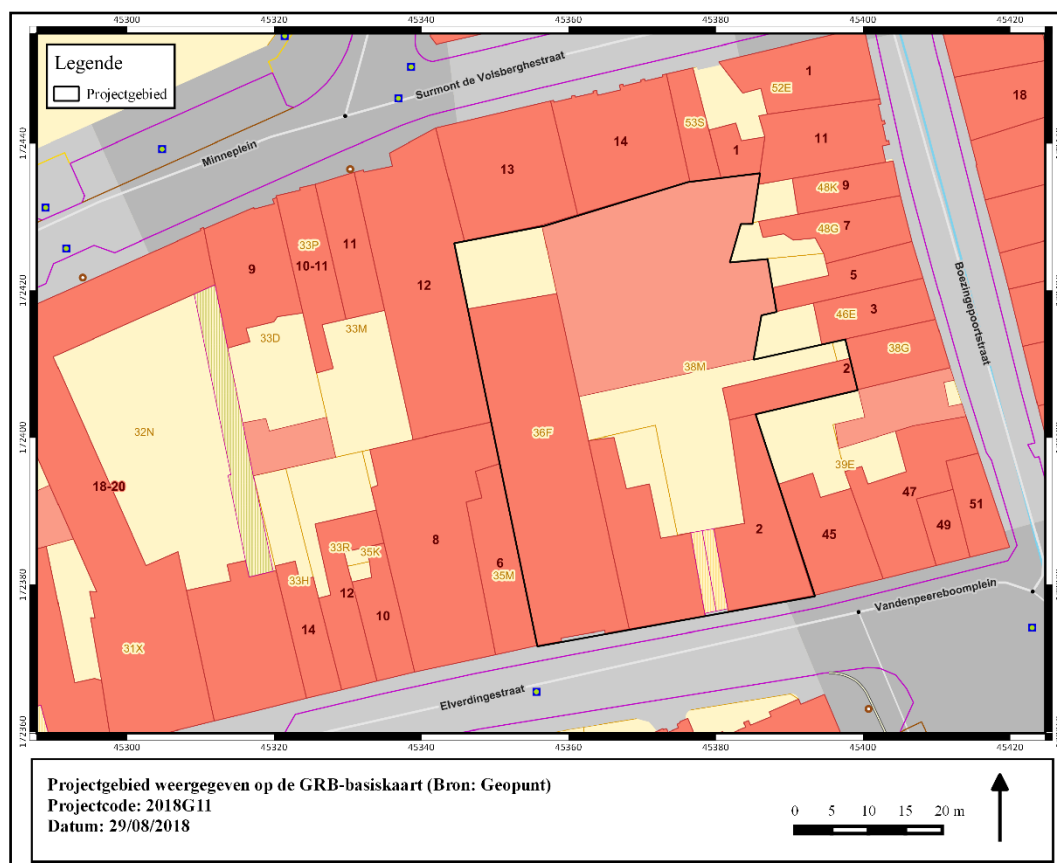
Deel 1. Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Projectcode	2018G11	
b) De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Janiëk De Gryse OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De locatie van het vooronderzoek:	Provincie	West-Vlaanderen)
	Gemeente	(Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Elverdingestraat
	Toponiem	Elverdingestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 45398$ $Y_{\min} = 172371$ $X_{\max} = 45344$ $Y_{\max} = 172435$
d) Het kadasterplan met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelnummer of -nummers	Ieper, afdeling 1, sectie F, percelen 0037/00B000, 0038/00M000 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Aanleiding van het vooronderzoek

Aanleiding van de prospectie met ingreep in de bodem vormt een inbreidingsproject langs de Elverdingestraat. Het voorgaande bureauonderzoek bood onvoldoende informatie om de archeologische waarde van het terrein te bepalen. Omwille van deze reden werd een vooronderzoek in de vorm van proefputten geadviseerd. Dit onderzoek werd uitgevoerd tussen 2 en 9 juli 2018.

1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem werden 3 proefputten en 1 proefsleuf haaks op het alluvium van de Ieperlee aangelegd.

Verspreid over het projectgebied werden een groot aantal archeologische indicatoren uit verschillende periodes aangetroffen. Een aantal structuren, zoals de overwelfde structuur in WP3 kunnen slechts moeilijk gedateerd worden. Algemeen kan echter gesteld worden dat de bewoningssporen zich chronologisch situeren tussen de 12de /vroeg 13de eeuw en de 21ste eeuw.

Verspreid over het terrein werden (minstens) 3 gebouwen aangesneden. Eén gebouw wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een haard, opgebouwd uit tegels; 2 andere gebouwen worden gekenmerkt door opeenvolgende leemvloeren. De aanwezigheid van zgn. *living-floors*

is te associëren met gebouwen (woonhuizen of ambachtelijke ateliers) in hout of vakwerkbouw. Wat de datering betreft, wijst het vondstmateriaal erop dat de vloersequentie langs de Elverdingestraat (WP4) ten laatste op het einde van de 13de eeuw te dateren is. De sequentie in WP2 is eveneens in de late middeleeuwen te dateren. De haard, opgebouwd uit tegels, lijkt op basis van zijn opbouw in dezelfde periode te dateren. Het volume of de aard van de bebouwing kon tijdens de huidige prospectie niet bepaald worden.

In WP1 kwamen op het onderste opgravingsvlak verschillende kuilen aan het licht, waaronder 1 met beschoeiing. Er werd geopteerd om de kuilen in de huidige onderzoeksfase slechts tot op de bovenzijde te registreren. Omwille van deze reden kon slechts weinig vondstmateriaal gerecupereerd worden, die een inzicht zou kunnen geven in de datering van de kuilen. Eén van de kuilen bevatte aardewerk uit de 15de eeuw. Deze kuil lijkt andere kuilen te oversnijden. Het is dan ook niet duidelijk of deze datering van toepassing is op de oudere kuilen.

Het is opvallen dat er heel wat vondstmateriaal gerecupereerd werd uit de 15de /16de eeuw. Het lijkt erop dat de bewoning in deze periode enkele grondige wijzingen heeft ondergaan.

De dikke puinpakketten die de twee bakstenen kelderstructuren in WP1 dichten, dateren uit de 17de/18de eeuw. Opnieuw lijkt de bewoning in deze periode ingrijpend gewijzigd te zijn.

In het oosten van WP1 werd een restant van de overwelfde Ieperlee aangesneden. Het gaat om de westelijke zijmuur en de aanzet van het gewelf. Vermoedelijk werd de Ieperlee op deze locatie overwelfd in de loop van de 17de eeuw. Hoewel het restant in deze onderzoeksfase slechts beperkt onderzocht werd, kon duidelijk aangetoond worden dat het metselwerk gekenmerkt wordt door minstens 2 faseringen. De jongste fasering betreft mogelijk een herstelling na WOI.

Het potentieel op relevante kennisvermeerdering is bijzonder groot. Er wordt bijgevolg een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een vlakdekkende opgraving, aangevuld met een werfbegeleiding. In totaal wordt een vervolgtraject voor 657m² geadviseerd.

1.4 Gemotiveerd advies

Op basis van de uitgevoerde prospectie kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet opnemen van bijkomende maatregelen in het kader van verder archeologisch onderzoek op het projectgebied Ieper Elverdingestraat.

Het terrein werd geëvalueerd door middel van 1 proefsleuf (86,40m²) en 3 proefputten (53,42m²). Op die manier werd 6,24% van het terrein archeologisch onderzocht.

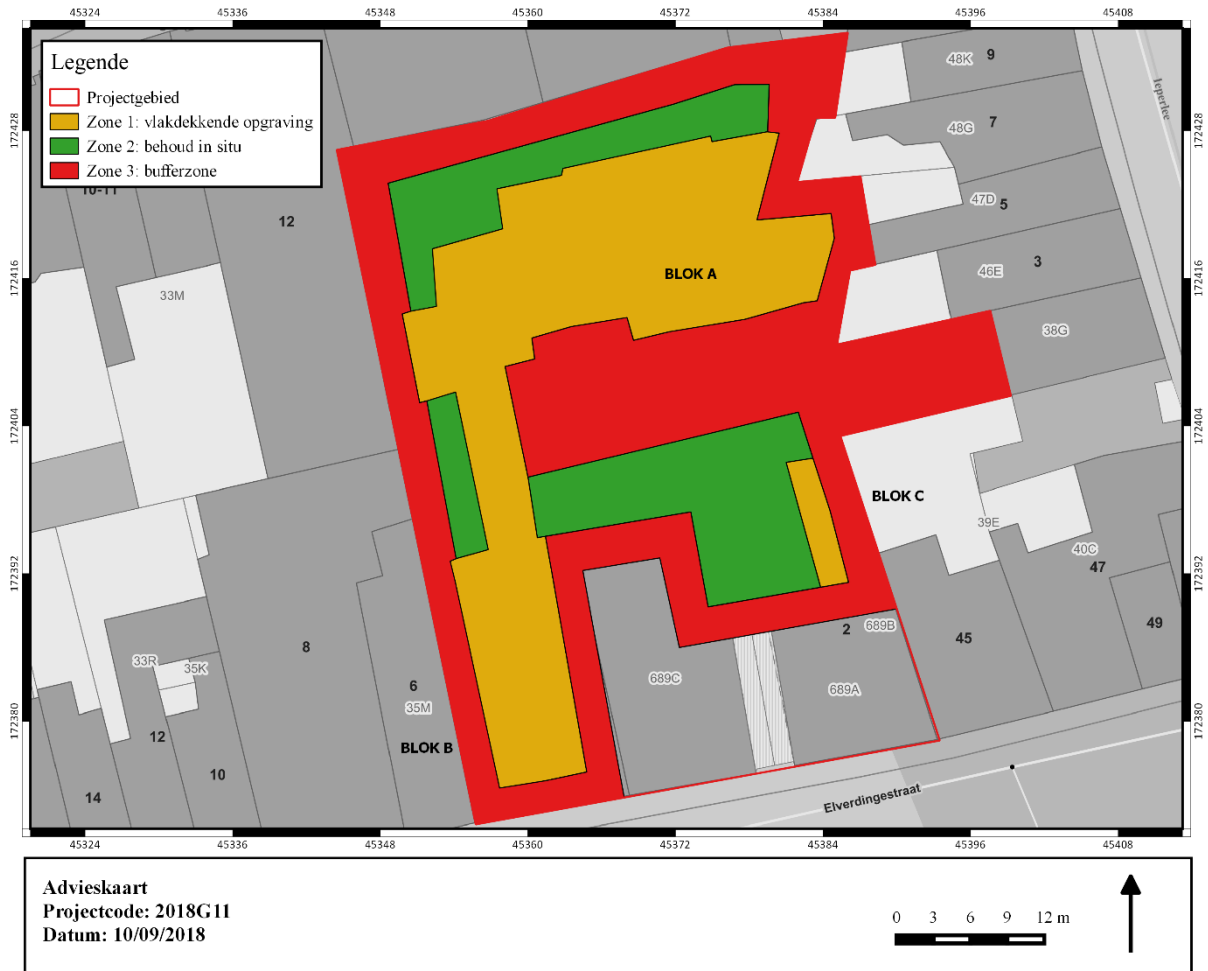
Verspreid over het projectgebied werden bewoningssporen aangetroffen vanaf de late middeleeuwen tot de 21ste eeuw. Er werden in totaal 69 sporen aangesneden. Volgende sporen werden aangetroffen: beschoeiing (1), bouw materiaalconcentratie (1), haard (1), kuil (9), laag (7), muur (41), muuruitbraak (2), paal (1), paalkuil (1), vloer (5).

1.5 Programma van maatregelen

Bij de uitgevoerde prospectie langs de Elverdingstraat te Ieper werden verschillende sporen aangetroffen. De oudste gaan terug tot de middeleeuwen. Dit toont het archeologische potentieel van het projectgebied duidelijk aan. Omwille van deze reden wordt een vervolgtraject geadviseerd.

Figuur 2. Advieskaart

1.5.1 Zone 1: vlakdekkende opgraving

1.5.1.1 Impactbepaling

Ter hoogte van het plangebied worden 3 blokken nieuwbouw gerealiseerd. Alle nieuwbouw blokken worden gefundeerd op palen.

Appartementsblok A (528m²) bevindt zich ter hoogte van de noordelijk gelegen loods. In blok A worden twee liften voorzien. De liftputten (2,25m x 2,25m) worden 1,60m diep uitgegraven t.o.v. de vloerpas (+16,60m TAW).

Appartementsblok B bevindt zich ter hoogte van de westelijk gelegen loods. In blok B (80m²) bevindt zich 1 liftput (2,25m x 2,25m, diepte 1,60m onder vloerpas). Ten oosten van blok B wordt een doorgang (brandweer) voorzien.

Blok C (woning, 57m²) bevindt zich ten noorden van huis nr. 2.

1.5.1.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3:

In het geval van zone 1 is deze onderzoeksmethode niet van toepassing, gezien de stedelijke context van het projectgebied.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4:

In het geval van zone 1 zou een geofysisch onderzoek van zone 2 een overbodige kost betekenen, rekening houdende met de aard van de geplande werken in deze zone.

- Veldkartering

Cfr. CGP 7.5:

In het geval van zone 1 is deze onderzoeksmethode niet van toepassing, gezien de stedelijke context van het projectgebied.

- Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5:

In het geval van zone 1 is een prospectie met als doel de lokalisatie en waardering van steentijdvindplaatsen niet van toepassing.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP. 8.6:

De prospectie met ingreep in de bodem werd reeds uitgevoerd. Het proefputtenonderzoek bracht heel wat archeologische sporen aan het licht. Een groot aantal sporen gaan terug tot de middeleeuwen. De conservatietoestand van deze sporen is uitzonderlijk goed.

Na afweging van de hierboven vermelde onderzoeksmethodes, wordt geadviseerd om binnen de grenzen van zone 1 een vlakdekkende opgraving uit te voeren.

Deze aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: Voor de uitvoering van de opgraving zijn geen hindernissen bekend.
- nuttig: De opgraving is noodzakelijk. Gezien de aard van de werkzaamheden is het bodemarchief bedreigd.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken is een *in situ* bewaring ter hoogte van zone 1 niet mogelijk en is een opgraving de enige manier om eventueel aanwezige relicten te registreren, zonder dat de financiële kost hiervoor te hoog oploopt.
- noodzakelijk: Zoals aangehaald in voorgaande paragraaf is, t.g.v. de geplande werken, een *in-situ* bewaring onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een vlakdekkende opgraving noodzakelijk geacht.

1.5.1.3 Programma van maatregelen

1.5.1.3.1 Afbakening

- 657m²
- blok A, blok B en blok C
- strook met nutsvoorzieningen tussen blok A en blok B.

1.5.1.3.2 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen die bij een vervolgoopgraving minstens dienen beantwoord te worden zijn:

- a) Landschappelijk en bodemkundig
    - Is informatie te ontleen m.b.t. de stratigrafie van het alluvium?
    - Wat is de relatie tussen de aangetroffen resten, de vastgestelde stratigrafie, de bodemgesteldheid en het landschap (geomorfologie en reliëf)? Wat is de geologische context van de aangetroffen archeologische resten?
    - Wat is de relatie tussen de landschappelijke ligging (geomorfologie en reliëf) en de conservering van de archeologische resten?
  - b) Bewoningssporen algemeen
    - Zijn de buiten de contouren van de proefputten nog meer bewoningssporen aanwezig?
    - Wat is de aard, datering en ruimtelijke samenhang van deze sporen?
    - In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken gedaan worden met betrekking tot typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
-

- Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken van de verschillende materiaalcategorieën t.a.v. de bestaande kennis over de bewoning en economische activiteiten, het gebruik van het landschap en de natuurlijke vegetatie, de opbouw van de huizen en de aanpalende erven, het gebruik en herkomst van bouwmaterialen en brandstof, de bestaanseconomie en de culturele achtergronden van de bewoners?
  - Welke sporen heeft WOI achtergelaten in de bodem?
- c) Leeflagen binnen de middeleeuwse huizen
- Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken m.b.t. het ophogingsproces van de woningen?
- d) Materiële cultuur
- Wat is de aard en datering van het vondstmateriaal?
  - Wat is de conserveringsgraad van de verschillende materiaalcategorieën (inclusief aanwezig archeobotanisch en archeozoologisch materiaal)? Zijn er verschillen op te merken tussen de verschillende opgravingzones?
  - Levert het vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site?
  - Is aan het vondstmateriaal informatie te ontleen over de voormalige bewoners/gebruikers van de bebouwing en hun eventueel uitgevoerde activiteit of ambacht?
  - Is op grond van deze informatie een uitspraak te doen over de maatschappelijke status van de bewoners?
  - Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaanseconomie van deze bewoning?
- e) Algemeen
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Ieper?

1.5.1.3.3 Onderzoeksstrategie en –methode

Voor de zone 1 wordt, omwille van voorgaande argumentatie, een vlakdekkende opgraving als meest geschikte onderzoeksmethode naar voor geschoven. Het archeologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, zoals opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Zone 1 wordt gekenmerkt door een complexe, verticale stratigrafie.

Het vlak wordt aangelegd door een graafmachine met een tandenloze bak, steeds onder toezicht van minstens de veldwerkleider. Er dient rekening gehouden te worden met de aanleg van diverse vlakken. Er dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van laatmiddeleeuwse resten op geringe afstand t.o.v. het ‘maaiveld’ en net onder dikke puinpakketten.

Het staat de vergunninghouder vrij om te bepalen of de opgraving zal gebeuren in één of meerdere opgravingsputten. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein.

De opvullingsgeschiedenis van de Ieperlee, wordt gedocumenteerd aan de hand van weloverwogen geplaatste profielen, die haaks op de loop van de Ieperlee geplaatst zijn, en aanvullende boringen. De beschrijvingen gebeuren in nauw overleg met de aardkundige. Ook de bemonstering gebeurt in nauw overleg met de specialisten. De geldende veiligheidsvoorschriften worden ten allen tijde gerespecteerd.

In WP1, WP2 en W4 werden laatmiddeleeuwse gebouwen aangesneden. Er wordt getracht om deze woningen, evenals eventuele andere woningen die aan het licht komen, zo volledig mogelijk te documenteren. Ter hoogte van WP2 impliceert dit dat de groenzone ter hoogte van dit gebouw lokaal toch onderzocht wordt. Slechts op die manier kan een volledig beeld van deze woningen verkregen worden. M.b.t. deze woningen wordt volgende onderzoeksstrategie toegepast:

- Fase 1:
    - er wordt getracht de begrenzing van de gebouwen te bepalen
    - het gebouw wordt in vlak geregistreerd ter hoogte van de jongste bewoningsresten of ter hoogte van het jongste vloerniveau
  - Fase 2:
    - de stratigrafie binnenin de gebouwen wordt onderzocht d.m.v. de kwadrantenmethode (Code van Goede Praktijk, 81°).
    - de aanleg van de kwadranten dient weloverwogen te gebeuren. Het aantal kwadranten staat logischerwijs in verhouding tot het volume van de gebouwen.
    - de ‘bankjes’ tussen de kruisprofielen dienen minstens 0,5m breed te zijn. Deze bankjes dienen o.a. als basis voor de staalname.
    - de kwadranten worden machinaal aangelegd; de aanleg gebeurt laagsgewijs. Bij de aanleg dient immers steeds rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van haarden of andere structuren binnen de sequentie van de leeflagen. Bovendien kan het vondstmateriaal dat met deze lagen te associëren is, op een correcte manier geregistreerd worden.
  - Fase 3:
    - staalname.
    - de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname ligt, conform de Code van Goede Praktijk, artikel 9.3, bij de veldwerkleider. Niettemin gebeurt de staalname in nauw overleg met de specialisten. In de opmaak van de raming wordt een stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie voorzien, die kan aangesproken worden indien nodig.
  - Fase 4:
    - na de staalname worden de ‘bankjes’ tussen de kruisprofielen volledig met de hand verwijderd. Eventueel vondstmateriaal dient stratigrafisch ingezameld te worden.
-

De breedte van de opgravingszone ter hoogte van blok C, in het zuidoostelijk deel van het projectgebied, is zeer beperkt. De breedte varieert van ca. 1,6 in het noorden tot 2,7m in het zuiden. Er wordt geadviseerd om de opgraving in deze zone te beperken tot de aanleg van een controlesleuf. De opp. van deze sleuf zal nagenoeg de volledige opp. van dit onderzoeksgebied beslaan. Vanuit veiligheidsoverwegingen dient de breedte van de sleuf min. 2m te zijn. Dit impliceert dat de sleuf aan noordelijke zijde minimaal zal overlappen met de groenzone.

Op die manier kan ter hoogte van blok C toch relevante informatie bekomen worden over dit deel van het plangebied, dat zich mogelijk situeert op de achtererven van de bebouwing langs de Elverdingestraat. De opgravingsresultaten, hoe beperkt ook, zullen indicatief zijn voor de westelijk gelegen tuinzone waar het archeologisch bodemarchief dankzij de aangepaste ontwerpplannen *in situ* bewaard wordt.

In deze controlesleuf wordt de volledige stratigrafische sequentie onderzocht. Het aantal vlakken en de aanlegdieptes worden tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider. Alle sporen worden geregistreerd volgens de Code van de Goede Praktijk. Ter hoogte van de lange zijde worden minstens 3 referentieprofielen met een breedte van min. 1m geregistreerd in functie van de stratigrafische opbouw. Dit geldt enkel indien de bodem over de volledige lengte dezelfde opbouw vertoont.

De geldende veiligheidsvoorschriften worden ten allen tijde gerespecteerd. Indien de onaangeroerde grond niet kan worden bereikt, worden de stratigrafische waarnemingen vervolledigd d.m.v. boringen.

Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metal voorwerpen met behulp van een metaaldetector.

Wanneer skeletten zouden worden aangetroffen worden deze vrijgelegd, schoongemaakt, gefotografeerd en beschreven conform de Code van Goede Praktijk (artikel 15.8, 4). Het vrijleggen en de registratie van de skeletten wordt minstens gecoördineerd door een fysisch-anthropoloog.

Wat de vondsten betreft, die in aanmerking komen voor conservatie, wordt de selectie gemaakt door de veldwerkleider, onder begeleiding van de erkend archeoloog. Doel van de conservering is het stabiliseren van kwetsbare vondsten in functie van duurzaam behoud.

Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden m.b.t. grondverzet. Indien de uitgegraven grond afgevoerd dient te worden, dienen goede afspraken gemaakt te worden voor een efficiënte grondafvoer.

Er dient beklemtoond te worden dat het niveau van de grondwatertafel op deze locatie hoog is. Het grondwaterpeil bevond zich tijdens de uitvoering van de prospectie op ca. 1,2m –Mv. Met Mv wordt gerefereerd naar het artificiële maaiveld en niet het eigenlijke maaiveld. Tijdens de geplande werken is het plaatsen van grondbemaling geen optie omwille van veiligheids- en stabiliteitsredenen.

1.5.1.3.4 Conservatiestrategie

Tijdens de vervolgoopgraving zullen vermoedelijk verschillende sporen/structuren aangetroffen worden, die materiaal opleveren dat in aanmerking komt voor conservatie. Het gaat hier zowel om organisch als anorganisch materiaal. Eerder onderzoek heeft aangetoond dat het alluvium van de Ieperlee uiterst geschikt is voor de bewaring van organische resten.

Indien er fragiele vondsten worden aangetroffen moeten deze behandeld en bewaard worden zoals gesteld in de Code van Goede Praktijk.

1.5.1.3.5 Natuurwetenschappelijk onderzoek

Er wordt een stelpost voorzien van 15% van de totale kost. Er wordt geadviseerd om micromorfologisch onderzoek op minstens 1 sequentie leeflagen uit te voeren.

1.5.1.3.6 Eindcriteria

De opgraving wordt als succesvol beschouwd indien alle waargenomen archeologische entiteiten op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

1.5.1.3.7 Uitzonderingsmodaliteiten

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden zijn hier niet van toepassing.

1.5.1.3.8 Uitvoeringstermijn

Voor de opgraving wordt een termijn van ongeveer 100 mandagen voorzien met een team van 5.

1.5.1.3.9 Kostenraming

Voor de verwerking worden ongeveer 50 mandagen voorzien. In totaal komt dit neer op een kost van ongeveer 102 103.00€. Het natuurwetenschappelijk onderzoek bedraagt 15% van deze totale kost.

1.5.1.3.10 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- aangevuld met medewerkers die houder zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de opgraving indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Ieper in het bijzonder.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige die minstens 1/5 van de duur van het veldwerk op het terrein aanwezig is. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

1.5.1.3.11 Risicofactoren

Voor de opgraving van zone 1 worden geen bijkomende risico's verwacht. Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

1.5.1.3.12 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van de opgraving conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet Bij de start van de opgraving worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

1.5.2 Zone 2: Vrijgave

Voor zone 2 wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. Het belangrijkste argument om af te zien van verder archeologisch onderzoek is de aard van de geplande werken. Zone 2 wordt in gebruik genomen als groenzone, parkeerzone, verharde zone. In deze zones wordt niet dieper uitgekofferd dan het niveau bij aanvang van het archeologisch onderzoek. Het rioleringsplan werd na de archeologische prospectie volledig herzien, zodat het archeologisch erfgoed maximaal *in situ* bewaard kan blijven.

1.5.3 Zone 3: Vrijgave

Er wordt rekening gehouden met een bufferzone van 2,5m t.o.v. de aanpalende gebouwen. In deze zone wordt geen verder archeologisch onderzoek uitgevoerd omwille van veiligheids- en stabiliteitsredenen.

1.6 Conclusie

In het kader van de geplande werkzaamheden die het aanwezige bodemarchief te Ieper Elverdingestraat bedreigen, wordt een vervolgoopgraving geadviseerd in de vorm van een vlakdekkende opgraving. De geadviseerde oppervlakte bedraagt 657m². Vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving zal op heel wat vragen die gesteld werden tijdens het proefsleuvenonderzoek en nu nog onbeantwoord blijven, een antwoord kunnen bieden.

Voor de zones die een functie krijgen als groenzone, parkeergelegenheid, verharde zone wordt geen vervolgtraject geadviseerd.

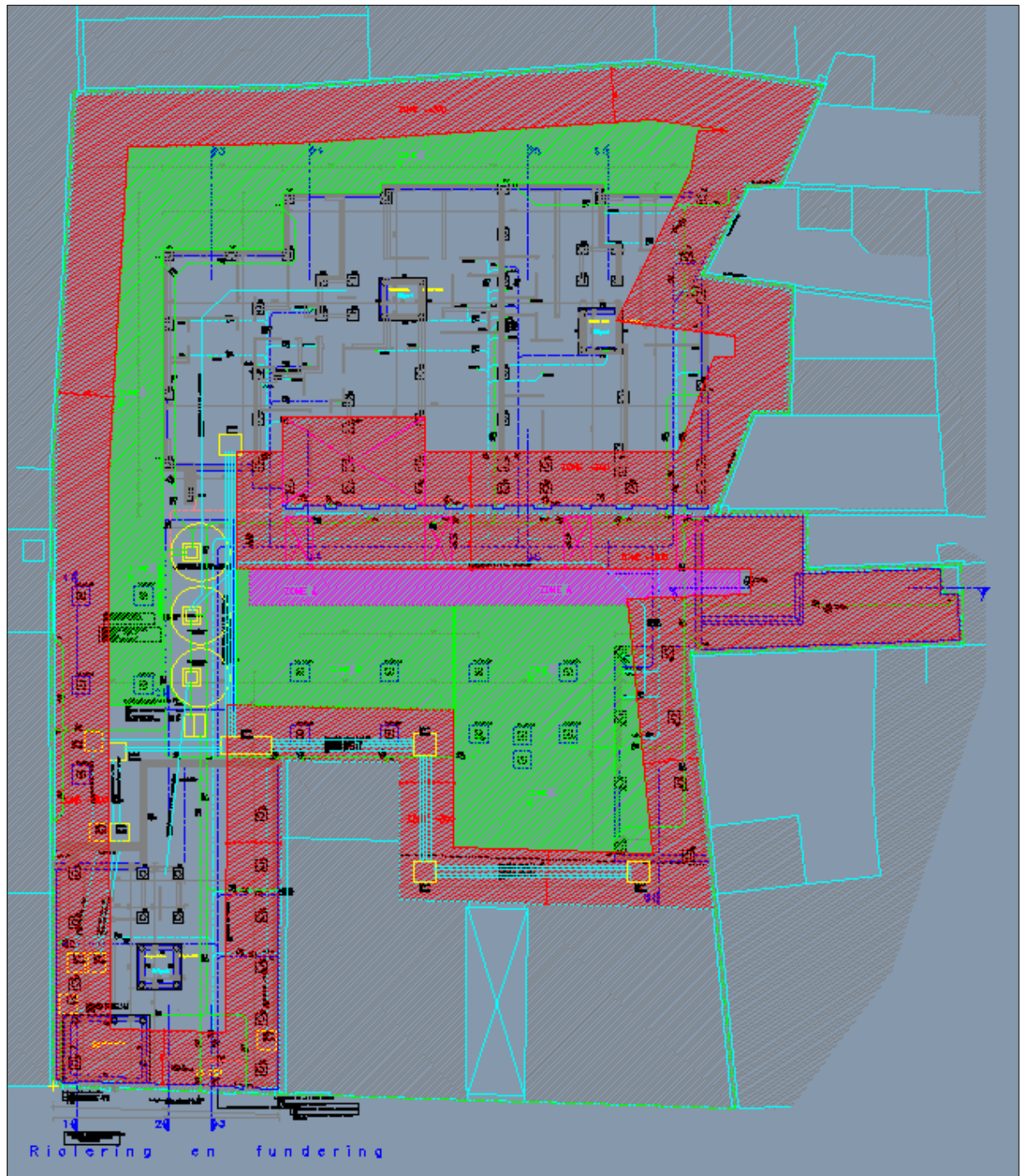
Deel 2. Bijlage

2.1 Oorspronkelijk ontwerpplan

Figuur 3. Kadasterplan met aanduiding van de te slopen en te behouden gebouwen (bron: Geopunt, overgenomen uit het Verslag van Resultaten). Het rioleringsstracé is op deze plannen niet aangeduid.

2.2 Nieuw ontwerpplan

Figuur 4. Plan met aanduiding van de aangepaste rioleringen en citernes, met aanduiding van de bufferzone (rood), zone met behoud *in situ* (groen) en de veiligheidsbuffer t.o.v. de te behouden gevel (paars).

Deel 3. Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2018

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

